

Birisine bir balık versen,
doyar bir defa
Balık tutmasını öğret,
doysun ömür boyunca.

Sayın Hüdaverdi Talay
Martaltepe Terakki Cad.
Barbaros Sokak 104/2

tekstil

Sahibi : Rıza GÜVEN
Sorumlu Müdür:
Abdullah SERT
Adres : Babiâli C. 19/8
Telf. : 26 85 90

1
Ağustos
1970
Yıl 3
Sayı : 40

tekstil işçileri sendikası yayın organı

Sendikamızda Arama Yapıldı. Suç Niteliği Bulunmayan Bildirilere El Konuldu. Yöneticiler Göz Altına Alındı.. Genel Başkanımızla Hukuk Müşavirlerimiz Bir Gece Kanunsuz Ve Usulsüz Şekilde Selimiye'de Tutuldular. Durum Cumhurbaşkanına Ve İlgili Makamlara Bildirildi

SENDİKAMIZ OLAYI PROTESTO ETTİ

Sendikamız 29 Temmuz 1970 günü gece aranmış ve çeşitli bildiri ve evraklarımızla piyasada serbestçe satılan kitaplarımıza el koymuşlardır. Aramayı müteakip ertesi gün sabahleyin İst. Emniyet Müdürlüğü I. Şube Sıkıyönetim Bürosundan memurlar gelmiş Genel Sekreter Yunus Kara ile bulunan diğer personeli nezarete atmışlardır. Nezarete ifadeleri alınan arkadaşlarımız bilahare Sıkıyönetim Adli Müşavirliğine götürülmüş, orada da gerekli soruşturmadan sonra kendilerine serbest oldukları ifade edilmiş, böylece de aynı gün saat 18.00 de serbest bırakılmışlardır.

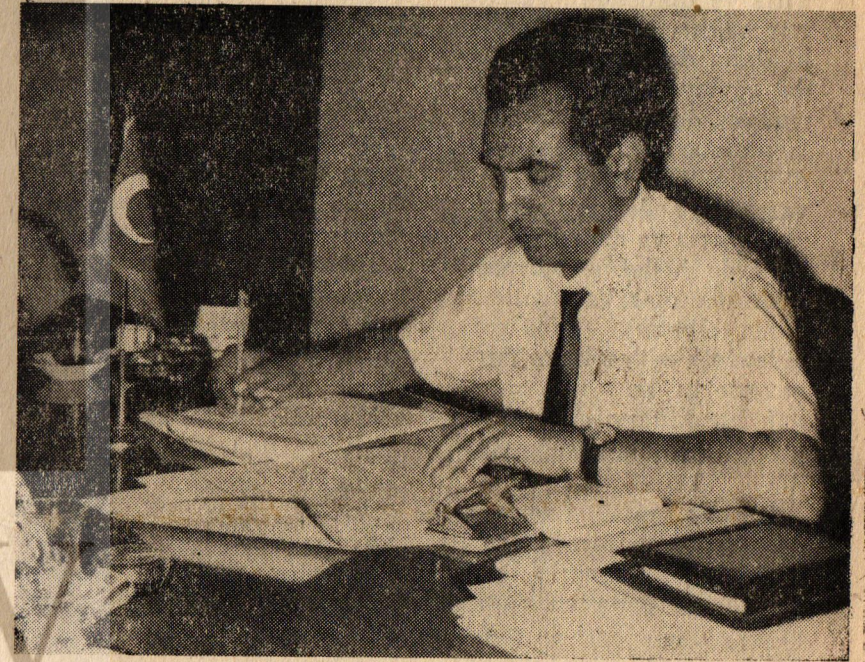
Bunu müteakip İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliği tarafından 31. Temmuz 1970 günü saat 14.00'ten 1.8.1970

günü saat 9.15'e değin Sendikamız Genel Başkanı Rıza Güven ile Sendikamız Hukuk Müşaviri Av. Abdullah Sert usul-

süz ve kanunsuz şekilde nezarete tutulmuşlardır. 19 saat sürdürülen bu nezaret sırasında kendilerine yemek verilme diği gibi, hâkim kararıyla tutuk lama olmadığı halde SAÇLARININ ZORLA KESİLMESİNE teşebbüs edilmiş, mukavemet so nucu bu eyleme engel olunmuş tur. Sendikamız Hukuk Müşavirinin avukat sıfatı kat'iyen dikkate alınmamış, görüşme talebi reddedilmiş, kanunsuz olarak polisçe de ifadesi alındığı gibi, hakkında nezaret işlemi uygulanmıştır.

Nezarete alınan Hukuk Müşavirimiz Av. Abdullah Sert, halen Sıkıyönetimce tutuklanan işçilerin tümünün de avukatlığı yapmaktadır.

Bu haksız eyleme, Sendikamız

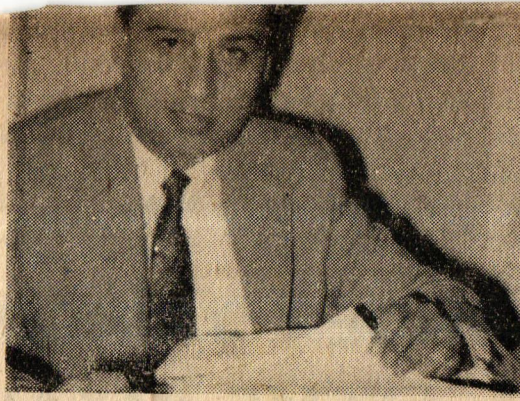
Sendikamız ve Bağımsız İşçi Sendikaları Direniş Komitesi Genel Başkanı Rıza Güven

Bağımsız işçi sendikaları konfederasyonunun kurulması isteniyor

Sendikamız Hukuk Müşaviri Av. Abdul-

16 Haziran olayları ile ge-

lah Sert. Haksız ve usulsüz nezarete alınmayı, savunma hakkının ihlali ve takyidi olarak nitelemektedir. Durumu 3. sayfada görüldüğü gibi İstanbul Barosu Başkanlığına teferruatıyla bildirmiştir.

büyük bir protesto ile karşılanmış ve durum başta Cumhurbaşkanı olmak üzere, Genel Kurmay Başkanlığına, Türkiye Barolar Birliğine İstanbul Barosu Başkanlığına, bütün siyasi parti başkanlıklarına, Millet Meclisi ve Senato Başkanlıklarına ile diğer ilgili makamlara bildirilmiştir.

(Devamı 4. ncü Sayfada)

İşen Türk sendikal eylemi yeni bir örgütlenme havası getirmiştir. Bilindiği gibi, Türk-İş'in faşizmi yerleştirmek için giriştiği sinsi çabalar DİSK ve bağımsız sendikaların şiddetli tepgisine maruz kalmıştır.

Türk sendikacılığının yokedilmesi isteklerine karşı giriş-

leri bağımsız sendikaların ortak direnişi Ankara'da Bağımsız İşçi Sendikaları Direniş Genel Komitesinin kurulmasına yol açmıştı. Komitenin, gerek parlâmenterler ve gerek halkoyu katında yaptığı işin esası ve Türk-İş'in maksadı ile ilgili çalışma ve açıklamalar gerçekten ilginç karşılanmış ve mesele bütün açıklığı ile anlaşılmıştır. Komite 274 Sayılı yasa ile ilgili olarak yapılmak istenen faşist hüküm değişikliğinin önüne geçilmesi için yaptığı direniş toplantı ve forumlarda ciddi ve bilinçli çalışmaları ile dikkati çekmiştir.

1,5 aydan beri faaliyetini Ankara'da devam ettiren Komite

Devamı 4. te

GÖRÜŞ Rıza Güven Kanun zoru ile ayakta kalmak isteyen sendikaların hevesleri kursaklarında kalacak

ÇALIŞMA BAKAN'I ÖZTÜRK:

— KANUN SERBESTÇE SENDİKA KURMAYI ENGELLİYEMEZ!

— BU KANUN HİÇBİR SENDİKANIN KAPANMASI YADA ÖZGÜRLÜKLERİN KISITLANMASI ANLAMINA GELMEZ DEDİ.

274 sayılı Sendikalar yasa'sının bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu yasa'ya üç geçici madde eklenmesine ilişkin tasarı Millet Meclisinde bir oldu bittiye getirilerek çıktıktan sonra meydana gelen olaylar, ilim adamları, gerçek sendikacılar, basın, Türk ve batı dünyası kamuoyunun tepkileri büyük oldu. Düzenlenen çeşitli basın toplantıları, açık oturumlar ve forumlarda tasarının anayasa'ya, demokratik ilkeler, uluslararası antlaşmalar ve kişi özgürlüğüne aykırı hükümler taşıdığı yapılan tartışmalarla ortaya çıktı. Çıkan olayları bastırmak için hükümetçe alınan sıkıyönetim kararının T.B.M.M.'nde onaylandığı gün hükümet temsilcilerinin yaptığı konuşmalar tasarının maksatlı ve kasıtlı olduğunu açıkça belgeliyordu.

Devamı 4. te

Direniş komitesi başkanı Rıza Güven veto için Sunay'a telgraf çekti

BAĞIMSIZ İŞÇİ SENDİKALARI GENEL DİRENİŞ KOMİTESİ BAŞKANI RIZA GÜVEN CUMHURBAŞKANINA AŞAĞIDAKİ TELGRAFI ÇEKMIŞTİR:

Sayın Cevdet Sunay
Cumhurbaşkanı,
Florya Köşkü

Yasama organlarınca kabul edilerek onayınıza sunulan 274 sayılı sendikalar yasa'sının bazı maddelerin değiştirilmesine ilişkin tasarımı savunanların kasıt ve maksatları, henüz onayınızdan geçmeden Türk-İş ve Çalışma Bakanına atfen 31. Tem-

muz. 1970 günü yeni gazetede çıkan (800 SENDİKA TEMSİL VASFİNİ KAYBETTİ) başlıklı yazı ile daha iyi anlaşılmıştır.

Bu güne kadar ilgililerce yapılan bu ve buna benzer yazılar hergün kasıtlı ve maksatlı olarak çıkarılmakta, özel gazete sayıları bastırılarak dağıtılmakta, beyanneme ve ku-lak fısıltıları ile işçiler faşist sendikacılığa itilmek istenmektedir.

Anayasa, demokratik ilkeler ve Uluslararası antlaşmalara aykırılığı Türk ve Dünya kamuoyunu aylardanberi meşgul eden

Devamı 4. te

HUKUK MÜŞAVİRİMİZ AV. ABDULLAH SERT'İN, NEZARETE ALINMAYLA İLGİLİ OLARAK BARO'YA OLAYI AÇIKLAYAN YAZISI 3. SAYFAMIZDA

Sendikaların Toplu Sözleşme Yetkilerine Dokunulmaz

Türk-İş'in gayreti ile 274 Sayılı Sendikalar Kanunu değiştirilmiş ve Türk Sendikacılığı faşizmin eşğine getirilmiştir. Ancak bu kanun sendikaların kuruluş ve işleyişleri ile ilgili faşist hükümler taşımakta ve fakat mevcut sendikaların Toplu Sözleşme Yetkilerini hiçbir surette ilgilendirmemektedir. Bilindiği gibi hükümet Sendikaların Toplu sözleşme ve grev haklarını düzenleyen 275 sayılı kanunla ilgili bir değişiklik tasarısını da Millet Meclisine sevketmiş, ne var ki bu tasarı

Devamı 4. te

Yeni Kanunla Türk-iş'in Güttüğü Stratejiyi Yapı-iş Olayları da Doğruladı

Yeni 274-275 sayılı yasaların değiştirilmesini öngören tasarıların faşizmin ayak sesleri niteliğinde olduğu yolunda çok yazıldı, çok söylendi. Bağımsız Türkiye ülküsüne yürekten bağlı olanlar elbette ki daha da yazacak, daha da söyleyecektir. Babalarımızın, dedelerimizin canları-kanları pahasına verdiğimiz ilk kurtuluş savaşı eğer hedefine tam varamamışsa ya da belirli süreçlerde hedefine varması maksatlı olarak engelleniyorsa, elbetteki daha çok mücadele edilecektir. Yurt severlerin bu tutkusundan hiç kimsenin en ufak bir kuşkusu bulunmamalıdır.

İşçi sınıfımızı birtakım özel kapris ve gündelik çıkarlar için, gerçek hedefinden faşizm pahasına saptırarak isteyen Türk-İş yöneticilerinin asıl hedefinin ne olduğu son günlerde yüzeysel çıkan Yapı-İş Sendikası olayları ile bir kez daha doğrulanmış olmaktadır.

YAPI-İŞ'TEKİ TEZGAHLAMA:

Bilindiği gibi Yapı-İş Sendikası Türk-İş'e bağlı bir sendikadır. Ne var ki bu sendika Türk-İş'in çirkin emelini yerinde ve zamanında kavrayarak, daha tutarlı politika izlemek gereğini duymuştur. Bu nedenle de Türk-İş'in «Bağlı

li dışında) karşı çıkmış ve henüz kimin haklı, kimin haksız olduğu belli olmayan bir eyleme karşı çıkmanın tarihsel sorumluluğunu yüklenmek istemişlerdir. Bunun üzerine, Türk-İş'in tıpkı DP gibi kendine Vatan Cepheleri desteği sağlamak üzere soktuğu, Konfederasyona bağlı Sendikalardan Yapı-İş'in yan çizmesini Başkanları Süreyya Denizli hazmedememiş ve Vatan Cephelerinin uyduruk kan ramanları gibi dört sayfalık bir «korku raporu» hazırlamıştır. Raporun ele geçen metninden de kolaylıkla anlaşıldığı gibi, Yapı-İş'in suçlanan bilinçli suzluğu sonucuna varmış dört yöneticisinin tek suçları (!) Türk-İş'in şike isteği, destekleme kararına yan çizmiş olmalarıdır. Bunun dışında yapılan ithamlar tamamen uydurma ve muhayyel ithamlar niteliğindedir. Nitekim, Türk-İş'in gangsterlerinin nezareti altında aceleyle toplanan Onur Kurulu, gerekli her türlü inceleme, araştırma ve savunmalardan sonra Noter huzurunda aldığı kararla, itham olunan yöneticilerin suçsuzluğu sonucuna varmıştır.

ARTIK

ANLAŞILIYOR Kİ...

Artık bu somut olayla i-

İş'in bünyesini çatırdatan sadece Yapı-İş değildir. Bir kaç ağa dışında Türk-İş'i her akli başında olanlar lânetlemekte, hiç olmazsa bu tür faşist davranışlarını tasvip etmemektedirler. Birçoklarının şimdilik sesi çıkmıyorsa bunun nedeni uygun ortam bulamayışları ya da uygun ortam hazırlıkları içinde bulunmalarıdır.

FENERSİZ

YAKALANDILAR

Türk-İş'in onu elinde tutan birkaç bezirgân ve ağa sendikacı dışında hiç kimseye yararı dokunmayacak olan bu gibi ters ve tarihsel akışa aykırı tutum ve davranışları sonuç almalarına imkân vermeyecektir. Nitekim, Yapı-İş olayı ile bu bezirgân takımı fenersiz yakalanmış, torbaları patlamıştır..

TÜRK-İŞ VE KABA KUVVET...

Yapı-İş olaylarını lehine çevirmeyi başaramayan Türk-İş bu defa içte bir takım çirkin plânlamalar yapmaya girişmiş ve genel sekreterle mali sekretere kaba kuvvetle karşı koymaya başlamıştır. Bu çirkin durum bile Türk-İş ve şürekâsını asla başarıya ulaştırılmayacak, onu sürüklenmekte olan feci âkıbetten asla kurtaramayacaktır.

Sonuç olarak.. Türk-İş, bundan böyle ne yaparsa

İngiltere'de olağanüstü durum

Metin AKTAN

Geçenlerde gazetelerde bir haber çıktı **İngiliz Dok ve Liman işçileri ücretlerinin artırılması için genel bir greve giriştiler.** İngiliz liman işçilerinin giriştikleri bu genel grev üzerine, ikinci bir haber de **İngiliz hükümetinin olağanüstü durum ilân ettiği** bildirildi. Bu haberler üzerine bizim sermayedar çevrelere hizmet eden ve onlara alkış tutan gazetelerimizde bir sıra makaleler, yorumlar yazıldı, çizildi. Onların yazdıklarına göre, güya **İngiliz işçilerinin giriştikleri grev hareketi üzerine, İngiliz hükümetinin ilân ettiği olağanüstü durum bizde son işçi hareketleri üzerine ilân edilen Sıkıyönetimin benzeri imiş.** Yani, bu malûm gazeteler, İngiliz demokrasisinde de, işçi taleplerinin sıkı yönetimle önlenebileceğini söylemek istemektedirler. Hatta, sermayedar sınıfın hizmetindeki bir gazete daha da ileri giderek, **İngiltere sanki kendi öz vatanı imişçesine, İngiliz grevçilerinin haksız olduklarını, ülkeyi ve İngiliz halkını zor duruma düşürdüklerini ve onların anarşist olduklarını bile yazacak kadar, İngiliz hükümetinden yana çıktı.**

Halbuki, durum bu malûm gazetelerin yazmaya çalıştıklarından ve Türk halkını yanıltmağa çalıştıkları durumdan tamamen farklıdır. İngiliz dok ve liman işçileri ücretlerinin artırılması için talepte bulundular. Bu talepleri kabul edilinceye kadar tüm işkolundaki talep leri kabul edilinceye kadar greve gittiler. İngiltere bildiğimiz gibi bir adadır ve yiyecek maddelerinin çoğu bu adada yaşayan 50 milyon insana yetmediğinden dış ülkelerden gelir. Böylece, limanlardaki gemilerden eşyaların taşınması İngiltere için hayati bir önem taşımaktadır. Grevci işçiler bunu bildiklerinden, taleplerinin kabulü için etkili yol olan bu greve başvurmuşlardır. Hal böyle iken, İngiliz hükümeti ne yapmıştır? Olağanüstü hal ilân etmiştir. Bu olağanüstü hal, askeri bir Sıkıyönetim değildir. Onlar, ancak işçilerin yiyecek ve bozulacak eşyaları gemilerden uzun süre taşımamaları halinde, askeri birliklere taşıyacaktırlar bu eşyaları.. Dikkat edilecek nokta şuradadır: **Grev durdurulmuyor ve ülkede askeri idare işbaşına geçmiyor, sadece askeri birlikler eşyaların taşınması için hazır bekletiliyor.** İngilterede grev halen devam etmektedir ve askerlerin eşyaları gemilerden boşaltması bile şüphelidir. İngiliz işçileri buna razı olmayacaklarını bildirmişlerdir. Çünkü o zaman grevleri kırılabilir. Ve ül-

sendikaların Türk-İş yöneticilerinin bu hareketini desteklediklerine dair» yönetim kurullarında aldırma kararı, Yapı-İş Sendikasının bilinçli 4 yürütme kurulu üyesi (başkanları Süreyya Deniz

yice anlaşmıştır ki, Türkİş faşizme iyice dönük dikensiz gül bahçesi yaratmak istemektedir. Ama bu istek kendine uygun bir ortam ele geçirebilecek mi? Çünkü, Türk-

yapsın artık başında bulunduğu cinsi kendine özgü sendikacılık anlayışının devamını sağlayamayacak, hep birlikte tepetaklak olup karanlıkların içine gümüleceklerdir..

kede hiçbir işçi hareketi yasaklanmamıştır. Sonucun ne olacağı önümüzdeki günlerde belli olacaktır. İşte, meselenin aslı budur. Yani İngilterede ülkenin en hayati bir işkolundaki grev bile zorla durdurulamamaktadır. Çünkü, İngiliz işçi sınıfı güçlüdür ve İngiltere de bu bilinmekte ve demokratik fikir- lere göre değerlendirilmektedir.

16 Haziran Duruşmaları Devam ediyor

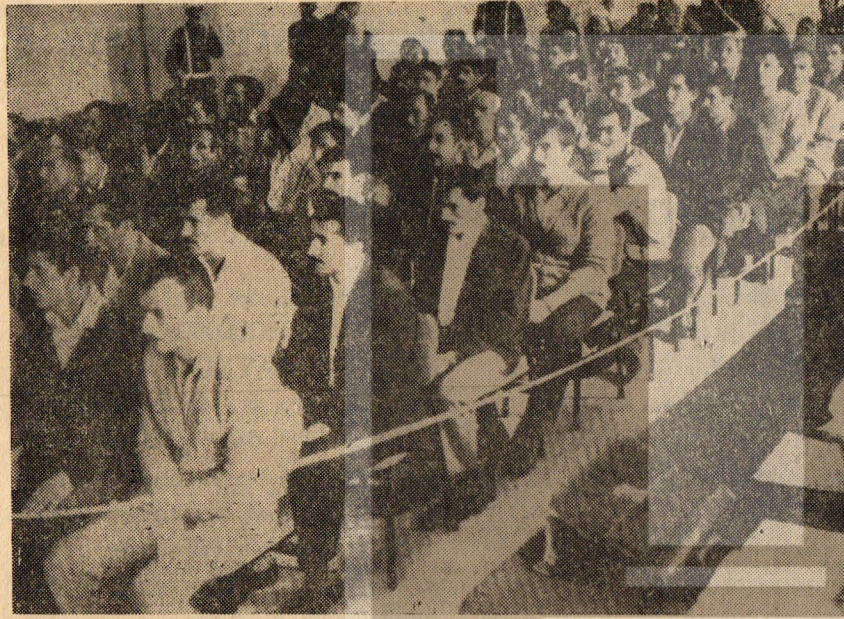
16 Haziran'da tüm emekçilerin iştiraki ile yapılan 274 Sayılı yasa değişikliğini protesto gösterisinin duruşmalarına İstanbul Sıkıyönetim Mahkemele- rinde devam edilmektedir.

Geçen pazartesi günü, 80 kişinin müştereken yargılandığı bir duruşma yapılmıştır.

Duruşmalara halen devam edilmektedir. 80 kişilik duruşma sırasında üç emekçi altışar ay, biri de 21 gün hapse mahkûm edilmiş, ancak Yargıtay yolu açık tutulduğu ve kararın bozula bileceği ihtimali dikkate alındığı için üç işçi de serbest bırakılmıştır. Bunlardan başka önceden yargılanan Rona Ronay da serbest bırakılmıştır.

Mahkûm olan işçiler şunlardır: Profilo işçisi, Sadık Çiftçi, Derbi fabrikası işçisi Ahmet Kavazak ve Kale Kilit Fabrikası işçisi Mehmet Güneş.

Öte yandan, Sıkıyönetim Kurmay Başkanı Tümgeneral Fikret Gökner, ilk kez basınla sohbet etmiş ve «Sıkıyönetim olarak işçi ve işverene karşı taraf- sız olduklarını» açıklamıştır.

16 Haziran olayları nedeniyle yargılanan emekçiler duruşma sırasında.

SÖZLEŞME GÖRÜŞME LERİ SERBEST

16 Haziran olayları sonunda ilan edilen ve bilâhare uzatılan Sıkı Yönetim'in yasakladığı toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sendikaların başvuruları sonunda nihayet serbest olmuştur. Böylece, tıkanan sözleşme görüşmelerine yeniden hız verilmiştir.

ENDER TRİKO'DA SÖZLEŞME İMZALANDI

Mahmutpaşa'da kurulu Ender Triko işyerinin biten toplu iş sözleşmesinin yenilenmesi için İşverenler Sendikası ile yapılan müzakereler Sıkıyönetim yasağı dolayısı ile bir müddet gecikmiş fakat müzakerelere izin verili rverilmez İşverenler

Sendikası ile yeniden görüşmelere başlanmıştı.

Yapılan toplantılar sonucu olumlu bir toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır.

Üyelerimize hayırlı olmasını dileriz.

TÜM İŞÇİLERE SUNULUR...

Nezarete Alınmayla İlgili Olarak Hukuk Müşavirimiz av. Abdullah Sert Baro Başkanlığına Aşa- ğıdaki Müracaatı Yapmıştır :

İstanbul Barosu Sayın Başkanlığına,

Özü: Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliği tarafından
19 saat süreyle nezarete tutulmam hk.

İstanbul, Cağaloğlu, Bâbîâli Cad. adresinde bulunan Tekstil İşçileri Sendikası'nın 3 yıldan beri devamlı hukuk müşavirliğini yapmaktayım.

30 Temmuz 1970 günü İstanbul Emniyet Müdürlüğü Şube: I'de kurulu bulunan Sıkıyönetim İrtibat Bürosu'nun isteği üzerine, 31.7.1970 Cuma günü saat 10.00'da sendika başkanı Rıza Güven ile anılan büroya gittim. Rıza Güven'in yazdığı iddia olunan bir bildiri nedeniyle önce Rıza Güven'in sonrada benim ifademe başvuruldu. İfadelerin alınması bittikten sonra Selimiye'de bulunan Sıkıyönetim Komutanlığı'na iki sivil polis nezaretinde götürüldük. Saat 13.45'de Selimiyedeki Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliği Bürosu önüne geldik. Polislerden birisi evrak işlemini yaptı ve beklememizi söyliyerek gittiler. Beklediğimiz ya adli müşavir tarafından kabul edilmek, veya askeri savcı önüne çıkartılmaktı. Evrak işleminden sonra polisler gittiler, iki dakika geçmeden de beli tabancalı bir onbaşı geldi. «Buyrun beyler!» hitabıyla bizi orta bahçe istikametine götürdü. Bahçeye çıkışta Savcılığa gideceğimizi sandım ve fakat bir ara «nereye gidiyoruz?» diye sordum. Onbaşı, kesin ve sert bir dille «Nezarethaneye» dedi.

Şaşırarak «nasıl olur?» dedik.

«Elimde emir var, yürüyün!» dedi ve elindeki (Hâkim Yarbay Orhan Ok, adli müşavir) imzalı, nezarete alınmamızı emreden yazıyı gösterdi. Onbaşıya yarbay Orhan Ok ile bir dakika görüşmek istediğimi avukat olduğumu böyle böyle

rine yiyecek almayı nihayet kabul etti. O, yiyecek almaya gittiğinde bir er gelerek berber olduğunu bildirdi, saçlarımızı kesmek üzere emir aldığını, saçımızı keseceğini söyledi. Berberle aramızda sert tartışma geçti. Az sonra da gardiyan geldi, emre göre saçımızın kesileceğini bir kez de o tekrar etti. Onunla da tartıştık. âmirini çağırmasını söyledik, ancak elimiz kolumuz üç beş kişiyle tutularak zorla saçlarımızın kesilebileceğini bildirdik. Gardiyan tepkimiz üzerine gitti, berber de biraz sonra çağrıldığında yeniden geleceğini söyleyerek gitti. Saçların kesilmesinden kurtulduk, saat 21.00 civarında getirilen yiyeceklerle de karnımızı doyurduk. Ne varki bütün gün aç bırakıldık.

Karnımızı doyurduktan az sonra da yanımızda bulunan iki tutuklu işçi-bir tanesi daha önce götürülmüştü- Maltepe'deki hapishaneye sevk edildi. Nezarethane olarak kullanılan koğuştta Rıza Güven'le ikimiz kaldık. Artık geceyi de geçireceğimiz aşikârdı. Koğuştta ranzalar vardı, yastık ve çarşaf olarak konulmuş bezler simsiyahtı. Beş dakika içinde pirelerin saldırısı sebebiyle yataktan fırlamak zorunda kalıyorduk. Bitlenmek korkusuna da kapıldık.

Ne olacağını bilemeden, dışarıyla bütün irtibatımız kesilmiş şekilde, gözümüzü kırpmadan, sürekli sigara içerek geceyi geçirdik. İki saatte bir kapımızda nöbet değişiyordu. Ailelerimizle haber verme imkânı dahi kaldırılmıştı.

1.8.1970 Certesi günü sabah 9.15'e değin pirelerin verdiği kaşıntı ve bekleyişle savaşımız sürdü. Bu saatte tam tehzizatlı bir er gelerek onun refakatında nöbetçi âmirliğe götürüldük. Nöbetçi âmir neden getirildiğimizi anlamaz gözükte. Bir astsubay gelerek çok aceleyle isimlerimizi sordu ve serbest olduğumuzu bildirdi.

Şaşırılmıştık.

Niye nezarete atılmış, 19 saat süreyle manevi işkenceye terkedilmiş neden yetkili bir subay, adli subayla karşılaştırılmadan serbest bırakılmıştık? Gerçekten büyük şaşkınlığa düşmüştük.

Az-çok ayrıntılarını belirttiğim olaydan çıkan sonuçlar şunlardır:

1) Adli müşavirin 353 sayılı Kanuna göre komutan emri olmadan nezarete alma yetkisi olmadığı halde imzasıyla bizleri nezarete aldırılmıştır.

2) Nezarete aç bırakılarak, görüşme istemi reddedilerek, ailemize haber verilmeyerek manevi işkence yapılmıştır.

GaziAntep Şubemiz Karşı Sendikayı Müşkül Durumda Bıraktı

Gaziantep Şubemize bağlı beş fabrikada toplu iş sözleşmesi hazırlık çalışmalarına başlandı. Bölgede yapılacak sözleşmede mahalli özellikler dikkate alınacak. Emekçilerin ekonomik durumlarının düzeltilmesi için büyük çaba sarfedilecek-

Gaziantep'te kurulu Şubemiz, bölgede geniş bir faaliyete girişmiş ve karşı sendikayı müşkül durumlarda bırakmıştır. Sendikamızın emekçiden yana çabalarını da dikkatle izleyen tekstil işçileri karşı sendikanın rengini farketmekte ve böylece de onlardan tamamen kopmak-

muştur. Komite'ye bağlı yurt çapında 133 sendika, Bağımsız İşçi Sendikaları Konfederasyonunun hukukî temelini atılması için resmî müracaatlarını yapmağa başlamışlardır. Komite kendine gelen bu resmî müracaatları zaman zaman değerlendirilmeye ve bununla ilgili temaslarını genişletmeye başlamıştır. Muhtemelen önümüzdeki günlerde Bağımsız Konfederasyonla ilgili önemli açıklamalar yapılacaktır.

Forum kitabı hazırlandı

Bağımsız İşçi Sendikaları Genel Direniş Komitesi'nin Ankara'da yaptığı Forum'daki konuşmalar bir kitap halinde derlenmiştir. Bu tarihi toplantının bütün konuşmaları tümüyle kitaba alınmış ve binlerce adet basılarak sendikalara ve diğer ilgili yerlere gönderilmiştir.

274 Sayılı Sendikalar Kanununu değiştiren tasarıların ve Türk-İş'in güttüğü maksadın en ince detaylarına kadar açıklanıp dile getirildiği kitap Türkiye'deki işçi hareketlerini objektif olarak incelemek isteyenlere gerçek bir kaynak teşkil edecektir.

16 Haziran eyleminin gerçek nedenlerini öğrenmek isteyenler öncelikle bu tarafsız ve objektif değerlendirmeyi yapan kitabı mutlaka okumalıdır.

Bağımsız sendikaların gösterdikleri direniş yüzünden şimdilik rafa kaldırılmıştır. Buna rağmen Türk-İş Bağımsız Sendikaların toplu sözleşme yetkilerinin ellerinden alınacağına dair **uydurma ve faşist** satılı haberler uçurmakta ve geçen hafta Yeni Gazete'de görüldüğü gibi basını da yanıltarak «800 sendika temsil vasfın

tırmaktadır. Oysa sendikalar yeni kanunla etkilenmeden toplu sözleşme hak ve yetkilerini kullanmaya devam etmektedirler. Kaldı ki, yeni kanun henüz Cumhurbaşkanının onayından geçmemiş, veto edilmesi için de diğer sütunlarımızda görüldüğü gibi Direniş Komitesi Başkanı Rıza Güven tarafından tarihi bir telgraf çekilmiştir.

TÜRKİYE
BAĞIMSIZ İŞÇİ
SENDİKALARI GENEL
DİRENİŞ KOMİTESİ

24. 6. 1970

DEĞİŞTİRİLMEK İSTENEN

274

ve

275

SAYILI YASALAR

HAKKINDA NE DEDİLER

HAZIRLANAN FORUM KİTABI KAPAĞI

üzerinde günlerce devam eden zaman zaman, kavgalar çıkarılan tartışmalar hükümeti inadından vazgeçirememekle beraber büyük çapta haksızlıkları itiraf etmelerini sağlamıştı.

Ortaya atılan haklı görüşler karşısında sorulan sorulara cevaplayan, Çalışma Bakan'ı, fırtınalar yaratan 9. ve 23. maddeleri «benim kafamdaki gibi anlayın» diyerek bu maddelerle neyi kastedtiğini açıklamak ve sözlerinin zapta geçmesini istemek zorunda kaldı.

Bakana göre 9. madde sendikaların serbestçe kurulmasını ve çalışmasını engelleyen bir anlam taşıyordu. Sendikalar serbestçe kurulabilecek, üye kaydedebilecekti. Türkiye çapında yetkili olduğunu iddia edebilmesi için kurulu bulunduğu işkolundaki sigortalı işçilerin 1/3 ünü temsil ettiğini belgeleyecekti. Bunun dışında hiç bir şekilde sendika özgürlüğünün kısıtlanması bahis konusu değildi. 23. madde ile yapılmak istenen ise: İş kolunda genel yetki almış sendikaların işyerlerindeki üyelerinin aidatlarının hiç bir engel çıkarılmaksızın kesilmesini öngörüyordu. Madde işyerinde çalışan işçilerin 1/4 ünü temsil eden sendikaların aidatlarının kesilmesini önleyen bir hüküm getirmemişti.

«O halde maddeleri bu biçimde açıklığa kavuşturan değişiklikleri yapalım» diyenlere verdiği cevap çok ilginçti:

Bakan'a göre Maddeler tasarıda yazıldığı gibi geçmeli, uygulama ise zapta geçen ifadesine göre olmalıydı. Bu da gösteriyordu ki, tasarı haksız ve maksatlı idi. Kanun böyle çıkmalı, Bakan'ın zapta geçen uygulama biçimi anlaşılınca kadar hükmünü icra etmeliydi. Bütün bunlar anayasa'ya, Uluslararası antlaşmalara, demokratik ilkelere aykırılığı ve dünya kamuoyunun tepkilerine rağmen inatlarından dönmek için yapıyordu.

Fakat herkesi aptal sananlar tabiri caizse kurnazca kıvrıklarını saklayamadıklarının farkında bile değillerdi.

Görünüşde Türk-İş yöneticilerinin istedikleri kanunu çıkarmışlardı. Fakat, uygulamada farklı hiç bir şey olmayacağını herkes anladı bile. Bir kez daha en iyi anlaşılana da iktidarın fırsat bulursa çok rahatsız olduğu sosyal anayasa'yı değiştirerek faşist bir yönetim kurmak arzusu idi.

Bakanın açıklamasına rağmen tasarı bu şekli ile kanunlaştırıldığı takdirde uygulamada faşist bir kanun olarak yerini bulacak, belirttiğimiz nedenlerle de anayasayla çelişkili bulunduğu için Türk sendikacılığı bir dar boğaza sıkıştırılmış olacaktır. Ne var ki T.C. Sosyal Anayasasının öngördüğü temel hükümleri çiğneyen A.P. iktidarı ve onun Bakanı Anayasa Mahkemesi pençesinden yakalarını kurtaramıyacaklardır.

Rıza GÜVEN

SENDİKAMIZ OLAYI PROTESTO ETTİ

GÖRÜŞ

(Baştarafı 1'de)

Ayrıca, Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliği hakkın da nezarete tutulan arkadaşlarımız tarafından ayrı ayrı tazminat dâvaları açılması için İstanbul Barosu Başkanlığına ve Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına teker teker başvurmadılar.

Öğrenildiğine göre, Sıkıyönetim Mahkemesinde savunma yapan avukatlar bu olay nedeniyle Sıkıyönetim Komutanlığı katında görevlerini her türlü baskıya karşı garanti altına alınması için müracaata karar vermişler ve böyle garanti verilmediği takdirde görevlerinden çekileceklerini bildirmişlerdir.

CUMHURBAŞKANI VE DİĞER İLGİLİ MAKAMLARA R. GÜVEN VE A. SERT İMZASIYLA YAPILAN BAŞVURU..

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşaviri Hâkim Albay Orhan Ok tarafından 19 saat süreyle usulsüz ve kanunsuz şekilde nezarete tutulmamıza ilişkin bilgi, İstanbul Barosu Başkanlığına yazı-

BAĞIMSIZ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONUNUN KURULMASI İSTENİYOR

Baştarafı 1. de

önemli çalışmalarında bulun-

lan ve ekte sunulan yazıda bulunmaktadır.

1964 yılında muhalefette iken Yüce Meclis kürsüsünden Adalet Partisi Milletvekilleri Örfi İdare Kanununun Anayasa'ya aykırılığını iddia ederken, Sayın Genelkurmay Başkanımızın basına açıklanan mektubunda da belirtildiği gibi; iktidar bugün halkla Orduyu karşı karşıya getirmek kasdini açığa vurmuş, 6 yıl önce Anayasa'ya aykırı buldukları Kanunu, Sıkıyönetim ilân ederek uygulatma imkânı yaratmıştır. Bugünün iktidarı Adalet Partisinin milletvekili ve Bakanlarının 1964 yılındaki beyanlarının Tutanak Der gisi'nden suretleirni de ekte sunuyoruz.

Türk Ordusunun halkın ordusu olduğunun tüm halkımız gibi kesin inancı içindeyiz. Bu inancı zedeleyecek her türlü davranışın şerefli Ordumuzun Komutan ve Subayları tarafından hiç de müsamaha ile karşılanmayacağına samimi ve mutlak olarak inanmaktayız.

Yirminci yüzyılın ikinci yarısında tüm Ulus olarak hukuk devletini kurmanın seferberliği

içinde bulunduğumuz bir ortamda bize reva görülen manevi işkencenin mahiyetini Sayın Makamımıza bildirmeyi de yerine getirilmesi gerekli bir görev saydık.

Direniş komitesi

Baştarafı 1. de

böylesine bir başarıyı tarafsızlim adamlarının süzgeçinden geçirmekte bulunduğunuzu düşünemeyecek kadar hırslı, çıkarıcı sendika ağaları ile kendilerine atfen verilen yanlış ve yalan haberleri umursamıyan politikacılar demokrazi ve parlamenter rejimin teminatı olarak gerekli dersi vereceğinizden kimsenin kuşkusu olmamak gerekir. Bu inançla tarihi kararınızı soğukkanlılıkla beklemekteyiz.

Saygılarımla.

131 Bağımsız Sendika adına

Başkan

Rıza Güven

Sendikaların toplu sözleşme

(Baştarafı 1. nci Sayfada)

kaybetti» şeklinde manşet at-

Baştarafı 1. de

Hükümet adına konuşan İç İşleri Bakanı da, Başbakan da tasarının yarattığı olayları başka açıdan değerlendirirken getirdiği hükümleri eleştirmekten kaçındılar.

Sıkı Yönetim onayını almak için yaptıkları konuşmalarda İstanbul ve Kocaelinde meydana gelen olayların bir ihtilâl provasını söylediler. Sokaklara dökülen 80.000 işçinin komünist olduğunu söylemekten çekinmediler. Ana muhalefet partisi liderinin «Sokaklara dökülen onbinlerce işçinin hiç mi haklı taarfı yoktur? Tasarıda Anayasa'ya aykırılık var olup olmadığı araştırılmadan ayaklanmayı sömürerek sıkıyönetim ilân etmek ve işçileri suçlamak doğru olur mu?» şeklindeki uyarılarına önem bile vermediler.

Hükümet sözcüleri: Sıkı yönetim kararını onaylattırmak için «tasarının, başında komünistler bulunan DİSK'i kapatmayı hedef güttüğünü» açıkça söylediler. Oysa ki komünizm kanun dışı olduğuna göre onları cezalandırmanın başka yolları olduğunu bilmiyen yoktur. Komünistlerin yönettiğini söyledikleri DİSK'i dolaylı yollardan kapatmaya düşünürken Anayasa'yı çiğnedikten başka yüzbinlerce işçinin bağlı oldukları sendikalara da zarar verebileceklerini düşünemiyorlardı..

Birkaç gün sonra kurulan BAĞIMSIZ İŞÇİ SENDİKALARI DİRENİŞ KOMİTESİ'nin 133 sendika başkanının katıldığı forumu düzenlemesinden sonra gerçekler anlaşılmağa başladı. Forumda yapılan konuşmalar, komite tarafından senatörler ve kamu oyuna yapılan açıklamalar hür dünya işçileri konfederasyonu'na (İ.C.F.T.U) bağlı uluslararası federasyonlardan hatıta Amerikan sendikalarından gelen tepkiler, hükümeti müşkül durumda bıraktıktan başka, alınmış hakları geri vermek için hükümetle iş birliği yapan Türk-İş yöneticilerini dünya kamuoyunda mahkûm etmişti. İktidar partisine mensup tüm senatörler direniş komitesi üyeleri ile yaptıkları özel görüşmelerde tasarının haksızlığını kabul ediyorlar, her halde değişmesi gerektiğini söylüyorlardı. Fakat, senatoya gelince Çalışma Bakanı ve grup sözcülerinin dediklerinden dışarı çıkamıyorlardı.

Tasarının görüşülmesine başlanılan gün toplantıya başkanlık eden kurt politikacı Sırrı Atalay'ın tesbit ettiği şekil noksanlığı iktidar kanadı için kaçırılmaz bir fırsat yaratmıştı. Tasarının tümü kabul edilse bile şekildeki hatanın düzeltilmesi gerekiyordu. Bu değişiklik ise tasarının yeniden Millet Meclisine dönmesi için yeterdi. Tasarının tümü ve maddeleri

nezarete atılmıyacağı, bunun kanuna aykırı olduğunu, mahzurlu bulunduğunu ifade ettimse de, aldığım cevap sert oldu. Ve emir kulu bulunan, üstelik elinde yazılı emir olan bu insanla tartışmanın fayda vermeyeceğini, kısa bir süre sonra adli müşavir, savcı veya hâkim önüne çıkartılacağımızı düşünerek verilen nezaret emrine uyduk. Saat 14.00'de kaydımız yapılarak nezarete alındık. Bu sırada bizi getiren ve gardiyanlık yapan onbaşıya hâkim yarbay Orhan Ok ile görüşmek istediğimi tekrar bildirdim. Ve üç tutuklunun bulunduğu her tarafından pislik akan bir koğuşa götürüldük. Kapı üstümüze kilitlendi, iki tam techizatlı nöbetçi er koğuşa kapısını bekliyordu.

Saat 15.00'e değin tutuklularla konuştuk, bu saatte gardiyan onbaşı koğuşa geldi, hâkim yarbay Orhan Ok'u görüp görmediğini sordum. Yarbay Orhan Ok «avukat olduğumu, biliyorum, kendisini tanıyorum» şeklinde cevap vermekle yetinmiş. Zaten 1. Şube'de alınan ifademde avukat sıfatımı Baro sicil numarasıyla kaydettirmiş, kendilerinin ifademi almalarını dahi kanuni sakınca içinde bulunduğunu da belirtmişim.

Nezarete alınacağımızı düşünmediğimizden öğle yemeğini yememiş, işimiz bittikten sonra yemeyi düşünmüştük. Gardiyan onbaşından kantinden yiyecek aldırmasını istedik; karavananın akşam verileceğini, dışardan sigaradan başka yiyecek de olsa hiçbirşey aldırılmıyacağımızı, kimseyle haberleşemeyeceğimizi, kendisiyle konuşmanın dahi verilen emre aykırı bulunduğunu cevaben aldık. Israrın fayda vermeyeceğini, kesin emir aldığını anladık ve savcı, ya da hâkim tarafından çağrılacağımızı düşünerek beklemeye koyulduk.

Nezarethanede saat 16.30'da tutuklanacak olan üç işçiyle Rıza Güven ve ben bulunuyorduk. Saat 17.00 civarında ise haklarında mahkumiyet ve tahliye kararı verilen 3 işçi de geldi. Şimdilik isimlerini bildirmiyorum. Nezarethanede 19 saatlik süreyi ve yapılan muameleyi ispatlıyacak yeterli delil elimizde bulunmaktadır.

Mahkumiyet kararıyla birlikte tahliye edilen üç işçiden birine not ettirerek Baro'ya, Sendikaya nezarete olduğumuzun telefonla bildirilmesini söyledik. Kabul etti. Sonradan öğrendiğimize göre isteğimizi yerine getirip nezarete olduğumuzu telefonla bildirmişti.

Hâkimler ve görevliler saat 19.00'a değin çalıştıkları ve bizden başka da ifadesine başvurulacak kimse olmadığı halde, huzurlarına çıkartılmadık. Saat 20.00'de gardiyan, âmirini, nöbetçi subayı çağırmasını istememiz ve âmiriyle görüşmesi üze-

3) Saat 14.00'den itibaren ifade almak için yeterli süre bulunduğu halde, kanuna aykırı şekilde bu işlemde yapılmamıştır.

4) Avukat sıfatım katiyyen dikkate alınmamıştır.

5) Benim avukat, Rıza Güven'in belli ikametgâhı olması nedeniyle kaçma durumumuz olmadığı gibi, ihbara mevzuu takibatla ilgili delail de tamamen ellerinde bulunmaktaydı. Tutuklanmayı dahi gerektirmeyen ahval olduğu halde, keyfi şekilde nezaret metodu kullanılmıştır.

6) Adli müşavir yarbay Orhan Ok açıkça görev ve yetkisini kötüye kullanmıştır. Sıkıyönetimin Anayasa gereği hukuki bir rejim olduğu katiyyen dikkate alınmadan hukuk dışına taşınmış, fiili durum yaratılmıştır.

Aynı zamanda Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde yargılanan ve tutuklanan kişilerin % 80'inin vekâletini haiz avukatım. Hakkımda uygulanan bu fiili durum müdafaa görevimi de tehdit ve takyit ettiği gibi, duruşmalara çıkararak görev yapan müdafî arkadaşlarım bakımından da dolaylı da olsa bir tehdit ifade etmektedir.

Bilgi ve gereğini arz ederim. 3.8.1970

İngiltere'de Liman İşçilerin Grevi Sona Erdi

İngiltere'yi ekonomik bir buhrana sürükleyeceği sanılan, Dok işçilerinin grevi, dün sendika yöneticilerinin oybirliği ile aldıkları kararla sona erdirilmiştir.

Liman işçileri, «şimdilik kaydıyla» gerçek ücretlerine yapılan % 7,5 oranındaki zammı yeterli bulmuşlar ve işbaşına dönmeyi kabul etmişlerdir.

Bu orantı, son günlerde, İngiltere'deki çeşitli işkolalarında yapılan zamlardan daha düşük seviyededir. Nitekim, İngiltere'de öğretmenler son toplu sözleşme döneminde yüzde 40, hastabakıcılar ise yüzde 50 oranında zamlar almışlardır.

Dok işçileri grevinin başarısızlığa uğramasının bir başka nedeni ise hükümetin bu konuda zamanında tedbir alarak ülkede «olağanüstü hal» ilân etmesi olmuştur. Ancak hükümet, olağanüstü halin gereklerine başvurmamış ve durumun vahametini arzetmesini beklemiştir. Bu arada yürütülen uzlaştırma çabaları semeresini vermiş ve grev sanıldığı kadar uzamadan sona ermiştir.

tadırlar. 274 sayılı yasanın değiştirilmesi ile güdülen amacı artık bilmeyen kalmamıştır. Türkiye'de emekçinin nefesini tamamen kesecek olan faşist dikacılığın faşizm yolunda destekleyen karşı sendika, artık bu gizli emelini saklayamaz olmuştur.

Gaziantep Şubemiz, özgür ve bağımsız sendikacılık ilkesini savunan Genel Merkezin izinde kendi bölgesinde geniş bir faaliyet göstermektedir. Bu cümleden olarak önümüzdeki günler içerisinde Gaziantep'te kurulu **Balat Mensucat, Kader Yün İplik, Meşale Koll. Şti. Yeni Önder Yün İplik, Şekerciler Yün İplik** fabrikalarında toplu iş sözleşmesi müzakerelerine başlayacaktır!

TEKSTİL

Onbeş günlük Gazete

TEKSTİL İŞÇİLERİ

SENDİKASI ADINA

İMTİYAZ SAHİBİ :

RIZA GÜVEN

SORUMLU YAZI İŞLERİ

MÜDÜRÜ :

ABDULLAH SERT

Yönetim yeri: Babıâli Cad.

Sihhiye Apt. Kat 3, D. 8.

Cağaloğlu

Telefon : 26 85 90

Dizgi: Baskı :

Yeni Hamle Matbaası

İSTANBUL